

Comunicat d'ETA

Euskal Herria, 17 de setembre de 1998
Euskadi Ta Askatasuna (ETA).

Euskadi Ta Askatasuna, a través d'aquest comunicat, vol fer arribar a la societat basca la lectura que fa de la situació i del moment històric que viu el nostre poble, i la decisió que en conseqüència ha pres.

Després de dues llargues dècades se'ns obre a Euskal Herria, un altre cop, la possibilitat de fer un pas decisiu en el camí de la independència. Creiem que ens trobem davant una possibilitat semblant a aquells complicats anys viscuts en fa vint, en aquells temps de la transició. Però aquest cop hem d'aconseguir que la fase política davant la qual ens trobem sigui la de la sobirania, fent realitat ara l'oportunitat perduda en aquella època.

ETA comença amb esperança aquesta nova fase política. Plens d'esperança, sobretot, perquè creiem que els errors comesos en aquella època seran una bona ensenyança; i plens d'esperança també perquè creiem que el treball, l'experiència i les forces acumulades des d'aleshores ens donen prou suport perquè aquesta nova fase política sigui fructífera. Malgrat tot, el fet de tenir una nova possibilitat i d'enfrontar-nos-hi plens d'esperança no ens ha de cegar. No hem de tancar els ulls davant la situació que pateix Euskal Herria. Perquè es vegi com es vegi la situació que viu el nostre poble és greu. Els bascos estem sota la dominació de dos Estats poderosos. Aquests dos Estats han estat utilitzant tota la seva maquinària, armada, política, econòmica

i cultural, per desfer els instruments de què Euskal Herria disposava per ser un poble lliure en el futur. Per tant, aquesta tossuda actitud d'Espanya i França ha deixat greus ferides. I no serà fàcil obtenir la nostra llibertat. Perquè tampoc es manifesta el més mínim senyal de voluntat de respectar de manera pacífica la paraula d'Euskal Herria per part dels Estats que, tot i ser veïns, ens prenen per enemics i com a societat que s'ha de dominar.

Per sobre de tots els atacs i dificultats, Euskal Herria ha arribat a les portes del segle XXI guiat per la passió de la lluita, nodrit per l'esperança de viure. No com un poble lliure, però sí tenint obertes totes les possibilitats de ser un poble lliure. Fins ara, hem ensenyat al món que som capaços de mantenir el que és nostre. D'ara endavant, per tant, demostré-li que tenim la necessitat, el dret, la voluntat i l'habilitat suficients per organitzar la nostra pròpia casa segons la nostra elecció.

Abans de continuar endavant creiem molt important aturar-nos en dues preguntes i respondre-les. Per una banda, com ha arribat Euskal Herria a les portes de l'any 2000 tenint oberta la possibilitat de ser un poble lliure? I, per l'altra, perquè a les portes de l'any 2000 Euskal Herria no és encara lliure?

La primera pregunta té una resposta ràpida. Ràpida i plena d'orgull. Sense oblidar ni menystenir gens l'esforç dels ciutadans bascos de la història anterior, pel que respecta als últims vint anys, estem

Documents per a u

davant d'una nova expectativa d'aconseguir la nostra llibertat gràcies a la generosa dedicació de milers i milers de valents homes i dones bascos.

Aquesta afirmació té una intensa presència en els cors i les ments dels militants d'Euskadi Ta Askatasuna. No seriem on som sense la dedicació dels militants i ciutadans morts a conseqüència d'acions armades dels enemics; sense el patiment dels militants i ciutadans que han suportat la cruel tortura i la continuada humiliació a les casernes i comissaries; sense l'esforç dels militants i ciutadans que han treballat i treballen a favor de la nostra cultura, llengua, entramat econòmic i tradicions socials, en el treball callat, perillós i compromès de cada dia, fent cas omís de les lleis estrangeres en vigor, tant espanyoles com franceses, i fugint de les urpes de la rutina; sense la capacitat de resistència de militants i humils ciutadans que amb total dignitat

Si hi ha voluntat i claredat entre els que s'han posat en la direcció política d'aquest poble, en la societat basca hi ha suficient força i entesa per avançar.

han clarificat i clarifiquen el camí de la llibertat d'Euskal Herria des de les masmorres de les presons tenint a la seva esquena la càrrega de condemnats de presó de milers i milers d'anys.

A tots aquests ciutadans es dirigeix en aquests moments el nostre honorós record, ja que estem de nou davant d'un moment esperançador i històric perquè es van dedicar sense parar a obrir els nombrosos forrellats de la gegantina porta que tancava el camí a un futur lliure. Perquè si tots ells no haguessin pres aquest compromís fonamental, Euskal Herria hauria arribat a la seva fi!

Malgrat tot, la segona pregunta necessita una resposta amarga. Perquè, en moments tan importants com els que ara vivim, exigeix analitzar el que cadascú ha fet. Comptar no només el que hem avançat en tots aquests anys, sinó també el que hauríem pogut avançar. El camí

proposat per l'esquerra abertzale fa vint anys, és a dir, avançar en la democràcia basca, no va aconseguir el consens. I en conseqüència, el món abertzale es va dividir en dues vies: una que partia d'acceptar *de facto* la legislació imposada per Espanya; i l'altra, la via que promovia la ruptura amb Espanya, acceptant com a legítims tots els instruments que posseeix un poble per defensar-se, per fer front a aquesta imposició. La primera via, la de l'autonomisme constitucional, va suposar l'agreuament de la divisió interna d'Euskal Herria, que estava a punt de sortir de la dictadura de Franco. Si abans estàvem sota dos Estats, després se'ns ha afegit la divisió autonòmica. I tots els èxits ho han estat com a conseqüència de les lluites o com a esquer per aplacar les lluites. Aquest primer pas ha portat Euskal Herria cada cop més cap a Espanya i França, condemnant-lo a viure mirant a Madrid i París. En lloc de decidir nosaltres mateixos, ens ha obligat a sol·licitar el consentiment dels estrangers, i als espanyolistes que estaven entre nosaltres retrets, a enorgullir-se'n. A enfortir les noves fronteres interiors en la mateixa Euskal Herria, distanciant-se els ciutadans bascos entre ells, i alguns, per esmentar el cas dels *cipayos*, acceptant i protegint la legislació espanyola, a actuar contra altres ciutadans.

Els que avancem per la segona via, per sobre de totes les nostres deficiències i errors, hem mantingut viu el projecte d'una Euskal Herria unida, lliure i euskaldun, confiant en la capacitat dels ciutadans per al treball i la creació. Hem treballat a favor de superar la divisió institucional i entre Estats, per portar al nostre poble la pau basada en la justícia i els drets democràtics. Així, l'aposta per crear un projecte social propi a Euskal Herria ha donat els seus fruits. Un, que volem esmentar ara, el d'ensenyar l'esterilitat i la ceguesa d'aquest autonomisme disgregador. I no és poc, tenint en compte l'esforç gegantí que ha fet Espanya perquè l'autonomisme fos la tomba d'Euskal Herria.

Els que, amb entusiasme i bona voluntat, van avançar en el camí de l'autonomisme disgregador s'acaben d'adonar que, a més de quedar-se ni a dalt ni a baix de l'escala que s'ha de pujar esglaó a esglaó, aquesta escala no porta a la llibertat

camí un sol procés per a la solució d'Euskal Herria.

Al costat de l'esgotament institucional tenim l'esgotament de la política de pactes imposada durant els últims deu anys pels espanyols per destruir el projecte a favor de la independència i desfigurar la realitat política i social. Aquesta política de pactes, en lloc de donar alguna cosa, només portarà l'allargament del patiment a Euskal Herria. Els que van apostar a favor de l'autonomisme que estem citant (en els partits abertzales EA i PNB, el sindicat ELA i molts sincers abertzales) s'han adonat de l'esterilitat d'aquesta via. Aquest cop, han mostrat la seva voluntat d'avançar per una nova via. Fugint del dilema respecte a Espanya i avançant en l'interior del camí d'Euskal Herria amb valentia, i trencant d'un cop les dependències i lligams amb Espanya. Espanya/França o Euskal Herria és l'elecció. I almenys de paraula, es mostra la clara

Mirem amb optimisme cap al futur. Perquè l'escassetat dels fruits recollits en els últims 20 anys no són comparables a l'esplendor del que podem recollir en el camí cap a la sobirania.

voluntat a favor d'Euskal Herria. En aquest nou repte tots hem de jugar amb el valor i coherència que exigeix aquest moment històric.

Els poders fàctics d'Espanya i França no tenen alternatives polítiques intermèdies per a Euskal Herria. No com a mínim sense la nova col·laboració de partits com EA i PNB. Entre l'autonomisme disgregador d'ahir i avui i la sobirania basada en l'autodeterminació i la territorialitat de demà, no hi ha espai nou, si no és durant vint anys més, per exemple, inventant una nova oferta falsa i estèril que evitaria una veritable solució. Però, com hem dit, això exigeix la necessària col·laboració d'EA i PNB.

Europa s'està construint com a espai polític, social i econòmic, centre de decisió dels temes importants, depassant Madrid i París; va allunyant-se de les estructures estatals d'on depenem directa-

ment. I sense un projecte efectiu d'independència, la dependència i desestructuració que viu Euskal Herria serà cada cop més greu. Més encara si estem sense alternatives ni instrumentalització davant dels gegantins projectes d'unitat cultural i econòmica a nivell mundial. Finalment, s'ha convertit en opinió majoritària que la voluntat de pau, que és majoria a Euskal Herria, vindrà associada a una solució política raonable. La voluntat de pau, la necessitat d'una solució, el diàleg, la negociació, són comentaris de tots els dies, amb accions d'ETA o sense. Quina diferència amb aquella "voluntat asèptica de pau" de fa alguns anys! En la societat basca ha prevalgut la fam i la set d'un acord de pau que ha de donar solucions polítiques i pràctiques. Aquesta necessitat no només l'ha creada el no acabar amb ETA; sobretot és conseqüència de mostrar dia a dia la raó de ser política del conflicte, d'haver ressorgit diferents lluites i que la societat basca ha posat un stop ferm i digne a l'atac que pateix Euskal Herria.

Resumint en poques paraules la situació, diríem el següent: a Euskal Herria destaquen dos projectes, un que creu en el procés de construcció d'Euskal Herria, que diu que és possible una societat més justa i més arrelada, i que s'ha de lluitar per ella; en canvi, l'altre, el que vol és donar continuïtat al procés d'integració, desaparició i desculturització començat fa molts segles en nom d'Espanya i França, que veu Euskal Herria com a part del món sense personalitat. A Euskal Herria hi ha un conflicte lingüístic i educatiu, una manera d'entendre la vida, la voluntat de construir un model socioeconòmic distint a través de les relacions laborals. Aquest conflicte és el conflicte de sempre, el que ha canviat és la possibilitat de fer noves passes endavant en aquest conflicte, la situació nova que ve d'un canvi en la correlació de forces. I aquest és el repte en aquest moment històric, com podem posar en marxa entre tots el projecte d'Euskal Herria. Si hi ha voluntat i claredat entre els que s'han posat en la direcció política d'aquest poble, en la societat basca hi ha suficient força i entesa per avançar.

Cap a on es dirigiran les forces?

Aquí tenim de nou Euskal Herria a les portes del seu futur. Plens d'esperança,

la segona transició

veiem aquest moment històric que estem vivint sent conscients de la greu situació que viu Euskal Herria i amb gran preocupació. Perquè l'eix central del futur depèn del sí o el no com a resposta a una gran pregunta.

Cap a on es dirigiran les forces abertzales aquest cop? El fet de ser coneixedors de la nostra història més recent ens porta a fer-nos preguntes i tenir preocupacions. Conseqüentment, o desgraciadament, fa vint anys els partits es van agenollar davant l'Estat espanyol. En nom de la por del soroll de sabres, com se'ns ha anat dient, a la Moncloa i a la Zarzuela, van decidir dividir encara més Euskal Herria, continuar negant a través de les armes el dret d'autodeterminació que pròpiament tenia, i un llarg etcètera. Des d'aleshores l'esquerra abertzale ha defensat la sobirania d'Euskal Herria amb coherència deixant-s'hi la pell, mentre que les altres forces queien cada cop més immerses dins la xarxa que les relacionava amb Espanya.

En aquest sentit també, mirem amb optimisme cap al futur. Perquè la putrefacció i l'escassetat dels fruits recollits en els últims vint anys no són comparables a l'esplendor del que podem recollir en el camí cap a la sobirania. Han estat molts anys, però és satisfactori veure que al final també els altres s'adonen de quins són els passos que s'han de seguir cap a la independència. La llibertat del futur sempre serà millor que la dependència actual.

Això no vol dir que el procés que tenim davant nostre no hagi de ser difícil i perillós. El repte al qual ens enfrontem ens exigeix respondre amb total sinceritat i honor a tots els abertzales, d'esquerreres i demòcrates; encara més si som conscients de la posició cega i intransigent d'Espanya i França.

És el nostre profund desig, per tant, que l'esquerra abertzale no es torni a quedar sola en aquesta tasca que és de tots. Però, encara que fos així, nosaltres continuarem endavant amb l'alegria i els mateixos afanys que fins ara, seguint el camí mostrat per milers de bascos i gudaris.

El repte al qual ens enfrontem

Hem esmentat, al començament d'aquest comunicat, que el repte de la fase política a la qual ens enfrontem i la seva

major qualitat ha de ser que Euskal Herria en la seva totalitat, i sobre qualsevol frontera autonòmica i estatal, aconseguixi la seva sobirania. Implantar la base. Perquè no ens trobem en el mateix lloc que abans, no només anem a recuperar l'oportunitat perduda fa vint anys, sinó que farem un pas endavant, hem de posar les columnes d'aquesta Euskal Herria del futur, el repte que ens correspon és situar clarament el lloc en el qual ha de ser construïda la nostra llar. Perquè no existeixen dos o tres Euskal Herries. És única, amb les seves diferents qualitats i realitats, lingüístiques, socials, econòmiques, per no parlar de les tradicions. Perquè això és un poble!

Tenint en compte totes aquestes diferents realitats entre tots els progressistes, demòcrates i abertzales, ens toca fer una feina sense antecedents en la construcció d'un nou marc polític que abasti en el seu si tota Euskal Herria. I en aquest

**Enganyaran a la societat
aquells que després
d'aquest gran pas
d'Euskadi Ta Askatasuna
(ETA) busquin dins el marc
actual la normalització
i la falsa pau.**

ofici emprenedor totes les societats efectives de tot Euskal Herria hi tenen cabuda, paraula i feina a fer. L'èxit de la sobirania no és compatible amb la política interessada i partidista que comporta la fortalesa d'Espanya i França. Sense dubtar-ho, ha d'arribar a la seva fi qualsevol tractat o punt de col·laboració amb Espanya, els acords amagats que fan que el nostre poble continuï sent econòmicament dependent.

La nostra primera feina ha de ser començar a pensar com a Euskal Herria. Entre tots. I interioritzar quina és la nostra veritable situació econòmica, lingüística, cultural i social. I després, donar suport a projectes comuns que tinguin en compte tot Euskal Herria, tant pel que fa als drets lingüístics, com a l'organització territorial, com també al desenvolupament econòmic i drets socials. Les forces partidàries de la sobirania d'Euskal Herria

Documents per a u

L'anunci de treva d'ETA va ser acollida amb molt interès al país Basc.

han d'assolir un mínim de convenis. I en la mateixa proporció, serà treball de tots fer front a aquells que són i continuaran sent enemics d'aquest projecte. Ha arribat el moment de la persecució social que els que s'han mostrat contra les armes tant han esmentat. Al començament dèiem que no podem tancar els ulls davant la situació que viu Euskal Herria. A Euskal Herria, una gran part de la societat viu un Estat d'excepció, amb el pretext d'anar en contra d'una opció política determinada que està condicionant el futur d'Euskal Herria. Un projecte acordat com el que promovem, ens portarà les contrarietats dels Estats espanyol i francès. Sense cap dubte.

Necessitarem valor per a això. Necessitarem valor per dir que en el nostre poble sobren les armes que se'ns fan estrangeres, per afrontar i tirar endavant tots els esforços majors o menors necessaris per expulsar-les. Ja és hora, per tant -es faci el que es faci- d'adonar-nos des de la crítica del que no es fa, i abocar-nos en aquesta feina.

Què no és aquest pas d'ETA

Abans d'esmentar la nostra crida i decisió, per la confusió que han pogut produir les especulacions, expectatives i declaracions dels últims dies, ens és imprescindible definir què no és aquesta fa-

se política davant la qual ens trobem. Perquè no és en cap sentit correcte que ningú s'enganyi amb els jocs de paraules dels polítics professionals.

L'objectiu no és l'espanyolització que ha dirigit en aquesta dècada Ardanza dins del seu pla parcial de pacificació, i molt menys donar a aquesta pacificació imatge política, per a la consciència tranquil·litzadora i l'autoengany de l'esquerra abertzale. En aquest moment és necessari ser encara més valent. Perquè ens trobem davant una situació totalment nova.

Enganyaran la societat aquells que després d'aquest gran pas d'Euskadi Ta Askatasuna busquin dins el marc actual la normalització i la falsa pau. Això serà tan mentida com que el problema d'Euskal Herria és que ETA fa front al seu adversari amb armes. No hi haurà pau si no es basa en els drets d'Euskal Herria. Perquè aquesta és la raó de ser del conflicte que vivim: el fet que a Euskal Herria se li neguin els seus drets, que ni tan sols siguem amos de les nostres decisions a l'hora d'organitzar la societat com volem.

ETA ha fet un gran pas, ara correspon als altres d'anar endavant en aquest espai que s'ha creat i valentament a més. Fa poc ho hem dit, no és indefinició, ni un càlcul egoista, ni un temps partidis-

la segona transició

ta: és Euskal Herria el que hi ha en joc.

COMUNICAT

Tenint tot això en compte, ETA, formació socialista revolucionària per a l'alliberament de la nació, fa públic aquest comunicat davant la societat basca, i en general, ho notifica davant l'opinió pública internacional:

1. Que encara que per a la creació d'Euskal Herria és imprescindible el treball i l'esforç de tots els ciutadans, fins ara només l'esquerra abertzale ha respost a aquesta tasca amb una actitud clara i profunda. Fins avui hem hagut de fer un camí llarg, dur i complicat, a canvi d'implicar-nos en aquesta tasca, suportant repressió i tot tipus d'atacs. Però gràcies a la feina feta, avui tenim una oportunitat incomparable de, a partir d'ara, compartir la responsabilitat i els esforços per a la creació de conformitat en les col·laboracions i nous punts de trobada en el camí de la independència d'Euskal Herria. ETA, per la seva part, vol donar a conèixer la seva total voluntat per seguir cap endavant en aquest camí de conformitat, i comunica que espera l'execució dels esforços i voluntats similars.

2. En aquest sentit, ETA fa una crida pública a partits polítics, sindicats, agrupacions culturals, organitzacions socials i en general, a tots els ciutadans bascos, perquè la fase política que tenim davant sigui la de la sobirania i es facin per això els passos i es prenguin els compromisos necessaris.

3. Entre tots els passos, el de més importància avui és posar en camí de superació les divisions institucionals i estatals; fent a partir d'avui passos efectius per a la creació d'una institució sobirana i única que aculli al seu si Araba, Bizkaia, Gipuzkoa, Lapurdi, Zuberoa i Nafarroa.

4. Després de la unió de diferents forces polítiques i socials que tinguin el mateix objectiu, Euskadi Ta Askatasuna assumeix el compromís públic de promoure i protegir, en el procés de creació d'aquesta suprema institució estructural, i aplaudir qualsevol iniciativa que pretengui superar les divisions institucionals i estatals actuals. I per això, demanem el mateix compromís, esforç i iniciativa a aquells que fins ara s'han mostrat hostils i renitents a l'hora d'acostar-se o simplement lluny d'aquesta tasca.

5. Les forces que abonen la creació i els drets democràtics d'Euskal Herria han de promoure acords i dinàmiques sobre les necessitats del més fonamental i minoritari.

6. El projecte popular d'Euskal Herria topa frontalment amb els d'Espanya o França. El conflicte de tants segles ens ha demostrat clarament als ciutadans bascos que no hi ha lloc intermedi per a nosaltres. Seguir endavant com a basc o desapareixer com a poble al servei d'Espanya i França. Per tant, considerem imprescindible que aquells que es mostren d'acord amb els punts anteriors, trenquin amb els seus convenis i relacions amb aquells que abonen i defensen les intencions dominants d'Espanya i França. És l'hora de fer una aposta clara i total per la sobirania. És l'hora de trencar les relacions i els convenis amb les forces polítiques que tenen com a finalitat la desaparició d'Euskal Herria. En conseqüència, és hora de deixar per sempre qualsevol conveni que existeixi amb partits o estructures institucionals o de repressió que tinguin com a finalitat la destrucció d'Euskal Herria i la creació de França i Espanya.

7. Tenint en compte la situació d'Euskal Herria, les possibilitats existents i el desig de dirigir-nos cap a la sobirania, Euskadi Ta Askatasuna manifesta la seva intenció d'iniciar una paralització general i indefinida de les seves accions armades, limitant únicament les seves funcions a les tasques habituals de subministrament, manteniment de les estructures i al seu dret de defensa en els possibles enfrontaments. Aquest alto-el-foc general començarà el 18 de setembre de 1998.

8. Essent l'objectiu de tots el respecte de la realitat d'Euskal Herria, els seus drets i les decisions adoptades en llibertat, i sent l'objectiu i el desig d'Euskadi Ta Askatasuna que la societat basca assumeixi la responsabilitat d'aconseguir la independència, esperem que la resposta que rebem sigui de la mateixa magnitud que el pas que hem fet i anunciem que des d'ara endavant els esdeveniments futurs que es donin marcaran la continuïtat d'aquesta suspensió.

Visca Euskadi lliure!

Visca Euskadi socialista!

Lluitarem fins a la independència!